

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

PER SANT JAUME.

I.

Ja feya temps que la mèva dona 'm venia al darrera y 'm deya:

—¡Ay que m' agradaria anar á passar uns quants dias fora de Barcelona! Aquesta calor... y després que Barcelona cansa. A fora 'ls ayres son més purs. ¿May dirias que podriam fer?

—Digas, dona.

—Primer de tot recorda aquell ditxo: «No pot esser bèn casat, qui no vaja á Montserrat.» Quatre anys ja fá que ho som nosaltres. Lo dia de Sant Jaume 'ls fara y encare estich dejuna de poder fer un dia de camp. Per consiguient nos ne durém al Joanet y allà passarem la festa de Sant Jaume.

Lo Joanet per si no ho sabian es un nen de tres anys, fruit del nostre matrimoni.

Jo vaig quedar pensatiu davant de aquella sobtada proposició. Anar á Montserrat suposa passar per Monistrol, y aquesta població vá ser en la mèva primera volada base de operacions amorosas, que com es molt natural guardava en secret á la mèva dona.

A conseqüència de aquells embolichs, mitj Monistrol me coneixia.

—Bè: ¿qué m' hi dius?

—Qué't diré jo... Aixó de Montserrat no m' agrada prou... Aném á la Bona Nova, al Coll... Allá hont vulgas.... Al cap-de-vall totas las Mares de Dèu son iguals...

—¡Ay, Senyor, diu sospirant la mèva dona: un desitj que tinch y me 'l quita!

Aquesta vá ser la paraula que 'm vá determinar. ¡Un desitj! En l' estat en que ella 's trobava anarli á negar un desitj! Potser al futuro *vástago* l' hi sortirian las montanyas de Montserrat pintadas á las galdas.

—Bueno, noya: ja veurás... Si tant t' hi empenyas, vaig á buscar los bitllets y podrem marxar demá dis-sapte al primer tren.

Ella saltava de alegría.

També saltava 'l mèu cor, pero de sobressalt.

II.

Era 'l primer viatge que feya ab ella: quatre anys que duyam de casats y no m' havia mogut de casa.

Jo no 'm sabia treure del cap alló de passar per Monistrol y sobre tot la circumstancia de ser la diada de Sant Jaume.

Es aquest un sant que 'l tinch en molt mal concepte, ne guardo recorts tristos de molts anys, y, francament, si jo fos lo Zaragossano 'l treuria del calendari.

Per Sant Jaume vaig realisar una d' aquellas has-sanyas que adornará més la mèva historia. Per Sant Jaume vaig rompre ab la mèva xicoteta de Monistrol.

No 'ls vull explicar l' historia de aquests amors y de la manera com van acabar.

Després de pintarli l' amor cinch any consecutius, y de comprarli las arrecadas, perque 'l casament estava fet y pactat, faltant tant sols alló de *In nomine Patri*, quan anava á fer lo salt mortal... res, cosas de joves... vaig comensar á tenir certs pensaments... y vaig tocar lo dos cap á Barcelona sense dirli res més.

Més tart vaig enamorar-me de la que are tinch y en menos de vuit dias lo casament vá ser dat y benehit. Vaig casarme 'l dia de Sant Jaume.

Per Sant Jaume vá morir lo mèu pare.

Per Sant Jaume van enterrar á la mare.

Per Sant Jaume se'm vá calar foch á casa, perdent tot lo que tenia y guanyant un espant de mort.

Y si 'ls hagués de contar tots los passos de la mèva historia, á cada paraula hauria de pronunciar lo nom de aquest ditxós Sant Jaume.

III.

Pero deixém digressions y aném al grá.

Fet lo pacte, fet l' engany: ja 'ns tenen davant del Liceo pujant á la central; ja arribém á l' estació de Zaragossa: ja pujém al wagó de tercera ab en Joanet y todo el equipaje que requiere tan interesante marcha, etc., etc.

¿Passaré revista del wagó?

No cal. Jo 'm vaig colocar al péu de la finestra, per descubrir terreno: la mèva dona ab lo nen á la falda al costat mèu.

Trech la petaca, cargolo 'l cigarrillo, tallo 'l *Dilu-vio*, y pipant y llegint comensém la marxa.

Tot d' un plegat una véu de dona refunfunya.

—No sé perqué deixan fumar á dintre 'l cotxe....

¡Quina poca prudencia!

Al cap de poch rato:

—Aquests homenots... Aixis se cremessin lo nas cada cop qu' encenen lo cigarro.

Also 'ls ulls del diari y 'm veig una senyora d' edat: devia parlar en general perque no 'm mirava.

En tot lo cotxe no sentia més véu que la sèva: ningú l' hi tornava resposta, com si fós tocada del ala.

Fins á Olesa varem anar ella predicant y 'l cotxe plé de fum. Entre Olesa y Monistrol me trech la petaca, y quan anava á cargolarne un' altre, de una esgarrapada me la pren, y me la tira dalt' abaix per la finestra.

¡Desventurada!

IV.

Vaig quedarme blanch com la paret, blanch com un contribuent quan l' hi presentan una papeleta d' embarch de béns. Ni resposta vaig tornarli.

Pero allá hi havia la mèva dona, y com que té genit y al veure alló vá alterar-se de mala manera, l' hi pren un gossot de llana que duya á la falda, d' aquells tant menuts, y ¡pataplum! vá seguir lo mateix camí que la mèva petaca.

¡Válgam Dèu y quin fandango!

Tot lo que hi ha per dir, allá 's vá treure.

—¡Ay *Xelín* del mèu cor! ¡Pobre *Xelín*!... Ja me la pagarà, deya... En arribant á Monistrol ho diré al *quefe*... y ja veurá... ¡poca vergonya!

La sèva boca semblava 'l broch de una ruixadora. Si no continch á la mèva dona s' esgarrapan.

Los pasatjers estaban dividits: los uns que ella tenia rahò, 'ls altres qu' era jo qui la tenia.

¡Quin escándol! ¡Quina serracina!

Ella no 's podia treure 'l *Xelín* del cap y jo la mèva petaca.

Vintiset rals me costava. ¡Ditxós San Jaume!

V.

Ja som á l' estació de Monistrol. Lo cor m' esbate-gava ab violencia, no per la petaca, sino per alló que 'ls hi contat.

En menos de un minut y encare no haviam baixat al Joanet, ja 'm trobo davant del *quefe* y de aquella bruixa, ab la pretensió de que jo me 'n anés á buscarli al *Xelín*, y ho deya ab tal desconsol que plorava. Cridava, gemegava y no deixava ficar basa á ningú.

—Pero, señora. deya 'l *quefe*: no la entiendo á Vd. Calma, calma, no llore Vd.

—Jo vull *llorar* ¿enten? Aquest poca vergonya m' ha mort al *Xelín*.

S' havia format un grupo alrededor nostre: las mos-cas se 'n van sempre allá hont hi ha sucre; 'l públich allá hont hi ha escándol.

Llavors vaig quedar encarcerat com un senyor de cartó, al veure a un altre senyora que 's dirigeix a la que cridava.

—Era... la... mè... va... xicotall!

—Mare, què té?

—Aquest senyor que'ns ha mort al Xelin!

—Què has dit? De repent se m' agafa al bras, fentme tornar la pell de gallina, me mira de fit a fit, me regoneix i exclama:

—Es en Ricardo! Es aquell que m' havia donat paraula de casament y vá fugir, sense dirme res... ¡Es un murril!

Quin desori. La mèva dona vá quedar gelada; lo mèu fill xisclant; l' Angeleta (aixís se anomenava) tirantme 'ls sants pèl cap, la vella anomenant al Xelin, la gent voltantnos, lo *quefe* tractant de calmar lo conflicte... y jo volguent fugir y no poguent.

VI.

—Murril vá exclamar l' Angeleta. ¿No 'n vas tenir prou ab abandonar-me que ara has mort a l' únich consol que teniam a casa?

Jo no sabia què respondre.

La mèva dona 'm clavava cada mirada, que fins me donavan cohissò.

Y l' Angeleta y la sèva mare cridant sempre: ella contant la mèva historia ab véu alta y la vella comentantla ab maladiccions y malas paraulas.

Y aquí 'ls haig de advertir que quan jo festejava ab l' Angeleta de mare no 'n tenia. Podia ser molt bè que son pare s'hagués tornat a casar.

—Poca vergonya, anyadia l' Angeleta: me 'n vaig a buscar al pare, l' hi diré que t' he trobat y t' farà casar si 's plau per força.

De segur que al dirme aixó no s' havia adonat encare del mèu fill, que s' esgargamellava plorant y cridantme «papa».

—Si ja soch casat, Angeleta, vaig dirli ab véu débil.

—¿Y encare tens cor de dirho, poca pena? ¿Que potser es aquesta la tava dona? Vaja ¡quina una deuser!

Llavors vá comensar la més negra. Jo tractava de fugir; pero ca: la vella del Xelin m' agafa per un bras, l' Angeleta per l' altre; la mèva dona pèls faldons de la levita y l' mèu fillet per las camas, y estirantme a dreta y esquerra y entre crits, gemechs, plors y riallas dels que contemplavan l' escena, ván deixarme sacsejat com los grans de café dintre la torradora.

L' una deya tot estufegant:

—¡Vull lo gos!

L' altre cridant:

—¡Jo vull l' honra!

Sort vaig tenir dels mossos de l' esquadra, que ván compareixe a resoldre aquell conflicte.

VII.

—Vosté ha perdut lo gos y jo la petaca: vajim vosté a recullir la petaca y jo l' hi aniré a recullir l' gos.

—¿Y l' honra de la mèva filla?

—Apoch a poch ab aixó d' honra, que tinch la mèva bèn complerta y no necessito la dels altres.

Resultat: que las disputas ván anar calmant: que jo vaig poderme escapolar, prenent bitllet per Barcelona y tornantme 'n sense arribar a Montserrat. ¡Oh quin viatje!

Al marxar lo tren l' Angeleta y la sèva mare encare se las havian ab lo gefe de l' estació que 'ls volia fer pagar la multa per haver introduhit un gos al tren sense bitllet.

¡Ja veuhen, per ser lo primer viatge quina gangal!

No tingan por que a Montserrat m' hi prengan per altre. Si 'm descuido 'm matan.

Y lo pitjor es que are la mèva dona 'm demana explicacions, y com que jo las hi nego, ja fá no sè quants dias que no 'ns hém dit paraula.

¡Ay Sant Jaume gloriós! Vull pendre't per patró, y quan me mori, si vinch al Cel, te faré dar també explicacions de tot.

Per alguna cosa érats guerrero, que no 'm portas més que guerras.

Y are digan vostés ¿Qué 'ls sembla si m' hagués casat ab l' Angeleta? ¿No es veritat que hauria arrellegat una sogra bèn caya?

VICTOR FERRER.

A TULA.

¿Qui no dirá, Tula hermosa,
que tú tens los cabells d' or
com tresor?

¿Qui negará, si bè 's mira,
qu' en ta boca tas dentetas
son perletas?

¿Los teus ulls que m' enlluhernan
qui no 'ls pendrà per diamants
tant brillants?

¿Qui de fit miri tos llavis
no veurá, sens dir cap mal,
rich coral?

Al tocar tas mans tant finas,
¿qui no dirá molt humil
son marfil?

Vá! Al pensar que serás mèva

ja 'l mèu cor bat d' alegría

tot lo dia.

T' aymo, sí, de tal manera

que daría desseguida....

fins la vida.

Mes, ¡ay! que dirte volia

y ab aixó ja está dit tot:

¿Tens molt dot?

FRANCISCO FLOS.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

En la present senmana y ab permis de vostés deixarem estar alguns estrenos d' escassa importancia, per consagrar la present secció a l' ópera *Cármén*, ab tant éxit estrenada en lo Teatro lirich ó siga en la Sala Beethoven.

En aquest concepte allá van las apuntacions del nostre revister musical.

Cármén es una cigarrera de Sevilla que del mateix modo se podria dir Rosa que Paquita que Dolores; pero l' eminent francès que vá tenir lo descarregament de cap de fer lo libre vá voler que 's digués *Carme*: diguemli *Carme*.

La bona mossa es d' aquellas que per un tres y no res vénta una punyalada a la primera que l' hi diu cul d' olla ó serafí d' ayguera.

A ratos perduts fá de bruixa y encisa ramets de acacia, y no menos, que es com si diguessim dona seguims y 's fa sèu a un cabo de caballeria que 's diu *Don José*.

A més d' aixó, vá vestida com aquellas figuras que hi há a las escubertas dels llibrets de fumar de papel persa. Canta *habaneras*, y fá la *manola* com un pillo de platxa d' aquells que dorman sota las barcas.

Lo cabo D. José y la *Carme*, s' arriban a entendre; aixó es fácil sobre tot pèl cabo, que la xicota (*Sra. Galli Marié*) s' ho val. Ella ha fet cap a una posada y ell també, vestit de sorje ab casco y tot. Allí hi ha una colla de mossas, unas vestidas de bailarinas, y unas altres companyeras de la *Carme*, y tant bonas flors com ellas, que no ballan potser porque van ab vestit de moras de carmel-lo. Las que van de curt ballan, las altres tocan la pandero y la *Carme*, que sempre porta las castanyolas als dits com si fossen anells, las refila d' alló millor, casi tant bè com la *Pauleta*.

Totas aquellas mossas s' enganxan ab una companyia de contrabandistas, que aquí a Espanya per lo vist no hi ha altra mena de gent y la *Carme* dona entenent al cabo de que no siga soldat del Rey, sino del sèu sou, y D. José dupta; pero vé 'l D. Escamillo, qu' es un primer espasa que vá pèl mon vestit ab traje de plassa y ab faixa blava ab un floch al costat com un marineret de porcelana y una capa com un albornoz de batejar, y es clar, la *Carme* s' engresca y l' cabo D. José diu que 's fará contrabandista y fins moro. Vol matar al oficial que vá a buscarlo entre mitj de tota aquella plebeya y 'ls contrabandistas surten y ja tenim dos actes.

Al tercer acte ja tots son contrabandistas de paquet. La *Carme* no porta calsas, pero sembla que s' ha posat las de tots; per entretenirse se fá las cartas y totes las mossas fan lo mateix. D. José ja es més contrabandista que l' amo gros del fuet.

Vé una mallorquina que a cada acte porta recados de sa mare a D. José, per lo que aquest déu tenir bon cuydado de ferli saber ahont tancan, y l' hi diu que está molt mala y que hi vagi a véurela; ell ho explica a la *Carme* y aquesta li respon y a *mi qué me cuenta usted?* Per entretenir a D. José ans l' hi havia ballat un pas flamench *hasta allí*. Lo Sr. Escamillo ha pensat per lo vist que la *Carme* es molt *xula* y se 'n vá a buscarla a la montanya entre mitj dels contrabandistas, com aquell que vá a comprar una pacatilla al passatge de Bacardi: D. José, que enten la jugada y que no vol res ab toros ni toreros, tira l' ganivet, lo Sr. Escamillo fá lo mateix y no sè ahont hauria anat a parar aquell desfet, si la *Carme* no sortís y 'ls digués que prou, y al D. José que ja estava bèn llest y que entre un cabo y un maton no hi havia que dir.

D. José, que veu aquella partida tant serrana, l' hi diu que se 'n vá a véure a sa mare, ey ab la mallorquina, y que després ja li acusará las quaranta. La *Carme* sembla que digui: *Ni menos me lo escucho* y ja 'n tenim tres.

Quart acte, diuhen que son a Sevilla. La cuadrilla del Sr. Escamillo se 'n vé a la plassa precedits dels agutzils y l' *battle*; pero sense picadors, sens dupte l' autor perteneix a la societat protectora dels animals y cada hu procura pèls sèus: al fi de la cuadrilla hi vá D. Escamillo mudat, ab la *Carme*, que porta un vestit blanch tot brodat d' or ab lo que demostra que 'ls contrabandos deuen donar molt.

Sona la música de la plassa y tots se fican dins menos *Carme*. Surt lo cabo, tenen quatre paraulas y ella l' torna a dar a dida. D. José diu que 's tinga comte que ja... que si... que ho deixi corre y ella 'poch menos que l' ofega.

Tocan a matar. La *Carme* vol veure com lo sèu maco li brinda l' toro; D. José no vol que 's moga,

ella que si, ell que no, treu l' flamench y la *arremata*.

De manera que en un mateix temps se suposa que a dins D. Escamillo mata l' toro, D. José a la *Carme* y 'ls autors francesos al sentit comú sempre que 's posan a parlar de lo que no entenen, qu' es cada vegada que ho fan de las cosas de Espanya. Y hém de suposar, que jutjant aixís de lo de casa nostra, lo mateix déu passar quant ho fan de las dels altres, de modo que 'ls grans conceixements dels autors francesos poden ab justicia posarse en dupte si no volém negarlos en absolut, quant no parlan de cosas de casa sèva.

La música es de Bizet, y tota la partitura ha demostrat que era un gran músich; pero que fent música espanyola era un francès, salvas sian unas pocas ocasions.

La Galli Marié y l' tenor Engel, nos patentisan que son dos grans artistes y ho dihem sens reserva; pero porque aquesta bona senyora que tèt tant talent no procura vestir la *Carme* com deuria, y podria a lo menos al tornar a Fransa ferlos veure lo que es un traje espanyol veritat?

De la direcció, colocació escénica, decorat dels actes primer y quart, moviment de masses, val més no dirne res. Alló tot lo més pot passar al teatro Massini.

Ab tot aconsellém al públich que no deixi de veure la ópera *Cármén* tant sols per veure a la Galli Marié y a M. Engel.

UN DE LA GALERIA.

LA CANSÓ DEL VAGAMUNDO.

Dintre de un cove—plé d' ensenalls
jo vareig neixe—ja ab molts treballs:
un trist divendres—crech que vá ser.
¡Mirin si es pega!—Per més llefesa
peté vaig neixer—en lloch de presa
y aixís tirarme—van al carrer.

¡Oh quin afront!
lleig con mos pares
vaig vení al mon.

Per amo un cego—vareig tení,
jo prou guiava—lo sèu camí,
mes a trompadas—perdia l' esma;
la mèva esquena—y l' sèu bastó
sempre 's trobavan—que feya pè.
Y ¡quin dejuni!—Quina quaresmal
¡Qu' es desditxat
qui sols per rebre.
al mon ha nat!

Trencar la corda—vareig lograr,
la qua dreta—me 'n vaig anar;
si algú 'm cridava—jo feya l' sort;
no crech que 's logri—pescarme més,
que si ma vida—somni sols n' es
llibertat cerco,—no esclavitut.
Llavors trempat
solet seguia
nostra ciutat.

Quan me cridava—un municipal
jo baix pensava:—Ves *carcamal*,
tinch un olfato—fi com ningú
y encar que vaja—tant prim de panxa
pèl que a mí toca—ningú m' enganxa;
¡vols darm' la bola?—Ménjala tú.
Sent desditxat
¡cá! no m' havian
may enganyat.

De una escaleta—feya quartel;
allá arrivaba—sent negre l' cel
y allí hi dormia—no estant gens trist;
ningú m' hi veyá—may cap vegada
y ab tot fugia—á la matinada
per pó de llenja—si 'm 'guessin vist.
Desgraciad!
dormí a l' escala
fins fá fredat.

Aixís ma vida—seguint anava;
si algú re 'm deya—no l' abordava:
may mossegadas—donat havia
per no crearme—cap enemich
y porque 'm dessin—de menjá un xich
á la quitxalla—jo divertía.
Desgraciad!
qui té de viure
de caritat!

Ab una corda—van agafarme:
no puch entendre—cóm ván ligarme
y a dins ván durme—d' un carretó;
jo prou me creya—que alló eran bromas,
quan veig que 'm treuhen—tres ó quatre homes
y 'm tancan dintre—l' *escorxadó*.
¡Oh desditxat!
¡quin fi més tétrich
morí escorxat!

Després la teca—veig que m' espera;
milló 'm cuidavan—que a una partera;
no ré 'm faitava.—tenia *ajoch*,
sala pintada—de blanch hi havia
y ab tanta *mur'a*—creguí aquell dia,
no son romansos.—sé a can *Pioch*.
¡Ay desditxat
que aquella vida
se m' ha acabat!

Luego contarme—van los companys que per sé quartos—n eran paranys, puig si á buscarnos—per mala sort dintre tres dias—ningú venia ó no 'ns compravan—al altre dia poch tardarian—á darnos mort.
Per caritat
compreume, ó moro
asfíciat..

FRANCESC COLL.

ESQUELLOTS.

S' ha estrenat al Circo Equestre un home serpent. Es verdaderament admirable de manera com se recargola. Figúrinse vostés que s' arriba á seure des-sobre del seu mateix cap, y menja y beu ab lo péu.
¡Lo qu' es l' ingeni del bomel!
Aquest menja y beu ab lo péu davant del públich, per poder menjar y beure ab las mans á casa seva.

Una frase davant del home serpent:
—Aquest minyó faria una gran carrera politica.
—¿Per qué?
—Perque té 'l cos tant flexible.

Lo capitá Rossell continúa partint patatas á tiros, sense que haja resultat cert alló que deya algun periódich, sobre que havia ferit al seu germá inadvertidament.
Lo capitá Rossell no n' erra cap y si 'n volen una proba, escoltin.

Invitat per un oficial d' artilleria, reputat de gran tirador, lo capitá Rossell vá passar á Montjuich un dia de l' última senmana.

Se tractava de averiguar si era tant bon tirador á llarga distancia com á distancia curta y vá colocalse un mocador á 500 metros.

Lo capitá vá tirar y vá fer un blanco magnífich: vá repetir y vá tornarhi.

Després van tirarli alguns objectes en l' ayre y ell los partia sempre ab lo Remington, per petits que aquells fossin.

Per últim van tirarli una botina y vá errarla: l' hi tornaren á tirar y vá errarla també.

—Es estrany, l' hi digueren los qui l' acompanyavan.
¿Ha tocat objectes més petits y no toca una botina?

—Es que no vull ferla mal-hè.
—¿Cóm s' enten?

—Res, senyors, vull tocarla del taló.

Y efectivament, al tercer disparo, la bala tocava al taló de la botina.

S' ha imprés la sarsuela d' espectacle *Las devanadoras*, estrenada en lo teatro del Bon Retiro.

Detalls:
—Hi ha un grabat, no val més que dos rals y 's ven á ca'n Lopez.

Desitj:
—Que vajan á comprarla.

Se tracta de un bateig que vá celebrarse á la Catedral un dels próxims passats diumenjes á las set de la tarde.

Un dels joves que anava ab la comitiva, s' entrete- nia, per fer broma, tirant monjetas al cap de las noyas que anavan al bateig.

Lo capellá se 'n adona, y desde 'l péu de la pica y ab véu de capitá carlista, vá dir:

—Avuy han vingut uns gitanos y han tingut més modos que vostés.

Després dirigintse al escolá y referintse á las monje- tas vá dir:

—S' hauria d' escombrar aquesta porqueria.
¿Déu menjar molt bons talls aquest ministre de Déu que de las monjetas ne diga porqueria?

Feta la cerimonia, lo padri vá rebre tres ó quatre monjetas més al cap.

Lo capellá ab aquella mansuetut evangélica que 'l caracteriza vá exclamar:

—Al qui m' ho fes á mi, de un revés lo reventaria.
¡Bien por los valientes!

A propósit de l' opera *Cármén*.

Segons haurán vist en la Revista, l' argument es un conjunt de disbarats: es la representació de la Espanya tal com la veuen y consideran algunas imaginacions francesas.

Contrabandista, xula, cigarrera y toreros.

Es com si á mi 'm donava la gana de pintar costums francesas y escribir un' ópera en la qual tots los per- sonatjes fossin esmotets ó estanya-payellas.

Los dels carretons y dels llassos escorredors tenen imitadors en la quitxalleta.

Avuy van pel carrer ab lo corresponent bastó y la corda al cap-de-munt, y á fé que no fan servirho per agafar gossos ni gats, sino per agafar xicotetas de la seva edat.

Ensenyansas municipals.

De totes maneres l' afany de destruhir á la rassa canina no té perdó de Déu.

L' animal qu' es verdader amich del home, que per ell se sacrifica, que per ell se deixa matar en un cas apurat, no mereix certament lo tracte que se l' hi dona.

—¿Y l' hidrofóbia? cridan los poruchs.

No hi ha inconvenient en que 'ls gossos que contre- guin aquesta terrible malaltia sigan exterminats; pero que ab l' excusa de la rabia s' exterminin també als qu' están bons, es un abús.

També l' home té l' hidrofobia exterminadora.

O sino diguinme ¿si al mitj del carrer hi hagués un gos rabiós que anés sense bossal, s' atrevirian á cas- sarlo ab lo llas los dependents del municipi?

Me sembla que s' hi mirarian.
De manera que are pagan los justos pèls pecadors.

Lo bossal es un' altra barbaritat consentida per la costum; pero que la reflexió retxassa.

L' únich medi de transpirar que té 'l gos es la boca: tapéuli al gos en mitj de l' istiu la boca ab un bossal, y l' hi causaréu una verdadera molestia y l' hi faréu corre 'l perill de rabiar.

—¿Y donchs, dirán los poruchs, que voldria vosté que 'ls gossos anessin lliurement?

—Si senyors: llibertat complerta.

—¿Y si mossegan?

—Hi ha un medi d' evitar que fassan mal. ¿Volen saberlo 'ls que tenen por? Se posan una gabia de ferro á cada pantorrilla.

¿Sabrian dirme quin es l' extrem del esperit práctic?

«L' extrem del esperit práctic en temps de calor consisteix en passejarse ab personas que vos fassan sombra.»

De un periódich francés:

«Un amich meu ha anat á Espanya. Fá poch dias se trobava á Toledo, desde ahont vá escriure'm prome- tentme dos magnificas espasas que havia adquirit.

«Al baixar del tren, y després de abressarlo l' hi pregunto ab molt interés per las espasas.

—«Me las han robadas, contesta 'l meu amich ab serenitat.

«Pochs minuts després l' hi pregunta la seva esposa:
—¿Y 'ls recorts que vás oferirme que 'm durias d' Espanya?

—«Aquí 'ls tens, vá respondre 'l desventurat marit, obrint la seva cartera de viatge.

«L' hi vá ensenyar un paquet de monedas falsas.»
Aixó ja es més veritat que l' argument de la *Cármén*.

Per acabar:

La diferencia d' edat entre 'ls 20 anys y 'ls 50 con- sisteix no més que ab aixó:

Als 20 anys se burlan de vos y no ho coneixeu; als 50 se burlan de vos y ho coneixeu.

QUÈNTOS.

Un empleadet desitja tenir una conferencia ab lo seu jefe qu' es sort com una campana.

Creyent l' empleadet que lo primer que s' ha de fer ab un superior es halagarlo, comensa la conversa di- hent:

—Veig ab molt gust que la sordera que 'l molestava ja casi ha cedit completament.

Lo personatje, posantse la mà á l' orella:
—¿Cóm?...
L' empleadet repeteix la pregunta, y 'l jefe torna á dir:—¿Cóm?

Llavors al empleadet l' hi vé una idea, agafa una ploma, un trosset de paper, y escriu:

—Veig ab molt gust que la sordera que 'l molestava ja casi ha cedit completament.

Lo gefe de l' oficina agafa 'l paper, se 'l posa davant dels ulls, llegeix y somrient respon:

—¡En efecte!

En un teatro:

Un espectador aprofita 'l darrer intermedi per re- clamar l' abrich á la guarda-ropia.

—¿Lo número? pregunta l' encarregat.
—Busqui l' abrich primer de tot: y 'l número 'l tro- bará dintre de la butxaca del mateix.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Va dar en prima-tercera un primera á la pot: ra un-terça-quarta, més la farta ab despreci y molt formal vá llensa'l.

Com que fou acte brutal lo llensar la caritat quedá en prima-tres parat mirantla y sens dir total.

UN TAPÉ Y F. DE T.

II.

Sempre 'm diu la dugas-tres prima-dugas la total se 'ns hi amaga molt de mal y jo crech que molt cert es.

J. ESCOPET.

TRENCA-CAPS.

Tapa la barca de...

Formar ab las lletras precedents lo títol de una come- dia castellana.

QUI QUICUS CABRERA.

SINONIMIA.

En Pau Tot diu que tot plom per fabricá 'ls aparatos de una grandiosa tot que construeix un gran ricatxo.

ADLARAG PEROT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom de dona.
6 2 5 4 5 2.—Idem.
6 2 5 4 2.—Una flor.
6 4 6 2.—Lo que necessitan molts criaturas.
1 2 5.—Los carlins ho son.
3 7.—Una beguda.

SIMPÁTICA LOLA.

TERS DE SÍLABAS.

.. ..
.. ..
.. ..

Omplir los pichs ab sílabas de manera que llegidas las ratllas vertical y horisontalment digan: la primera una construcció de fusta que sol trobarse en las escuelas; la se- gona nom diminutiu de una dona; la tercera un objecte que 's troba en los llits.

DORÉ MIFAFOL.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

. . . .
. . . .
. . . .

Omplir los pichs ab números que sumats vertical, hori- zontal y diagonalment dongan la cantitat de 20.

PELUT Y PELAT.

GEROGLÍFICH.

Temps Temps

V

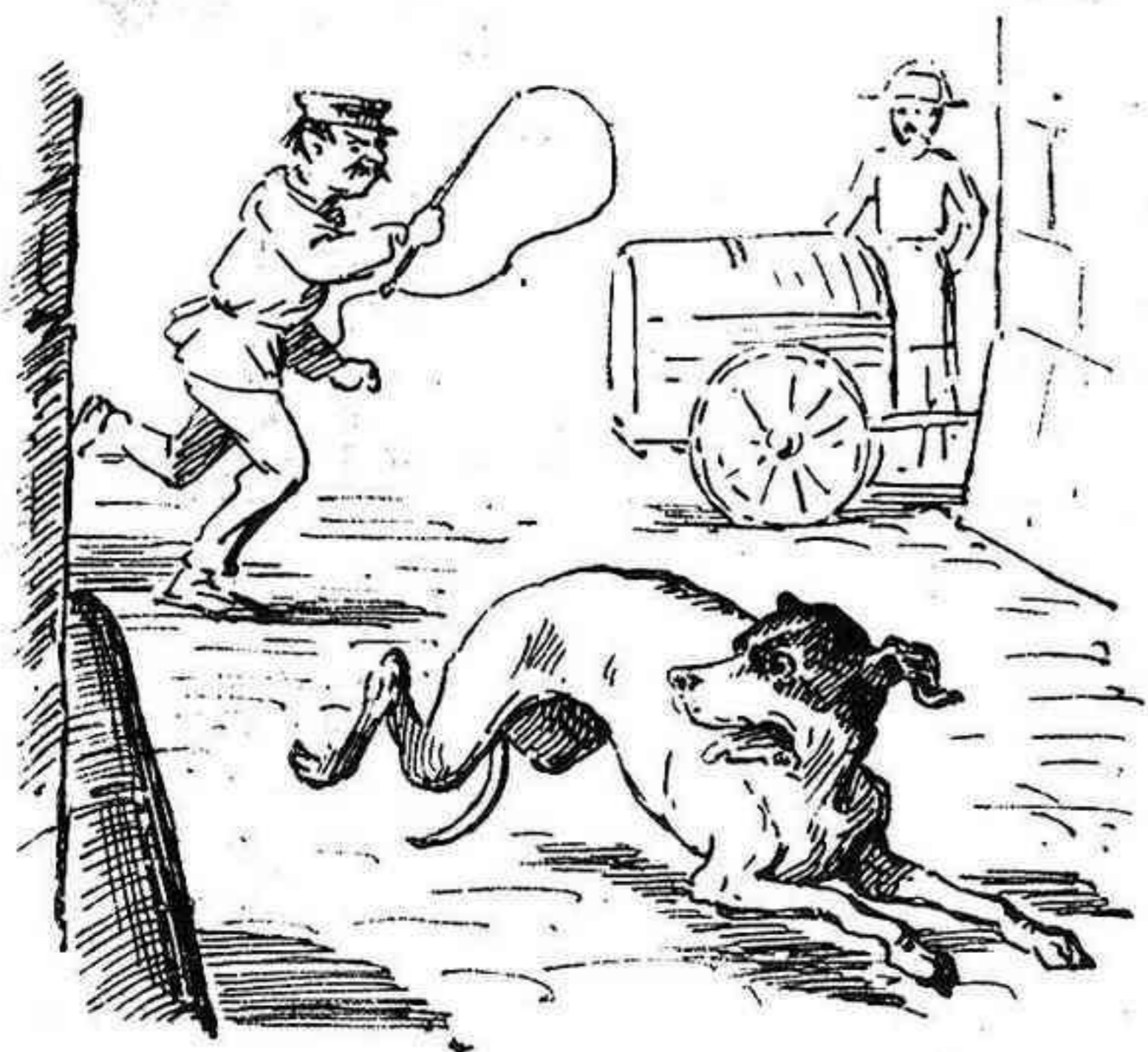
LOPI BI PROU!

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.—Re-pa-ra-do-ra.
- IDEM 2.—Co-mo-do.
- SINONIMIA.—Sol.
- TRENCA-CLOSAS.—Adelmiro.
- CONVERSA.—Cusidora.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Camp.
2 4 8 9
9 8 4 2
4 2 9 8
8 9 2 4
- GEROGLÍFICH.—Los gossos lladran de lluny.

ESCENAS CANINAS.

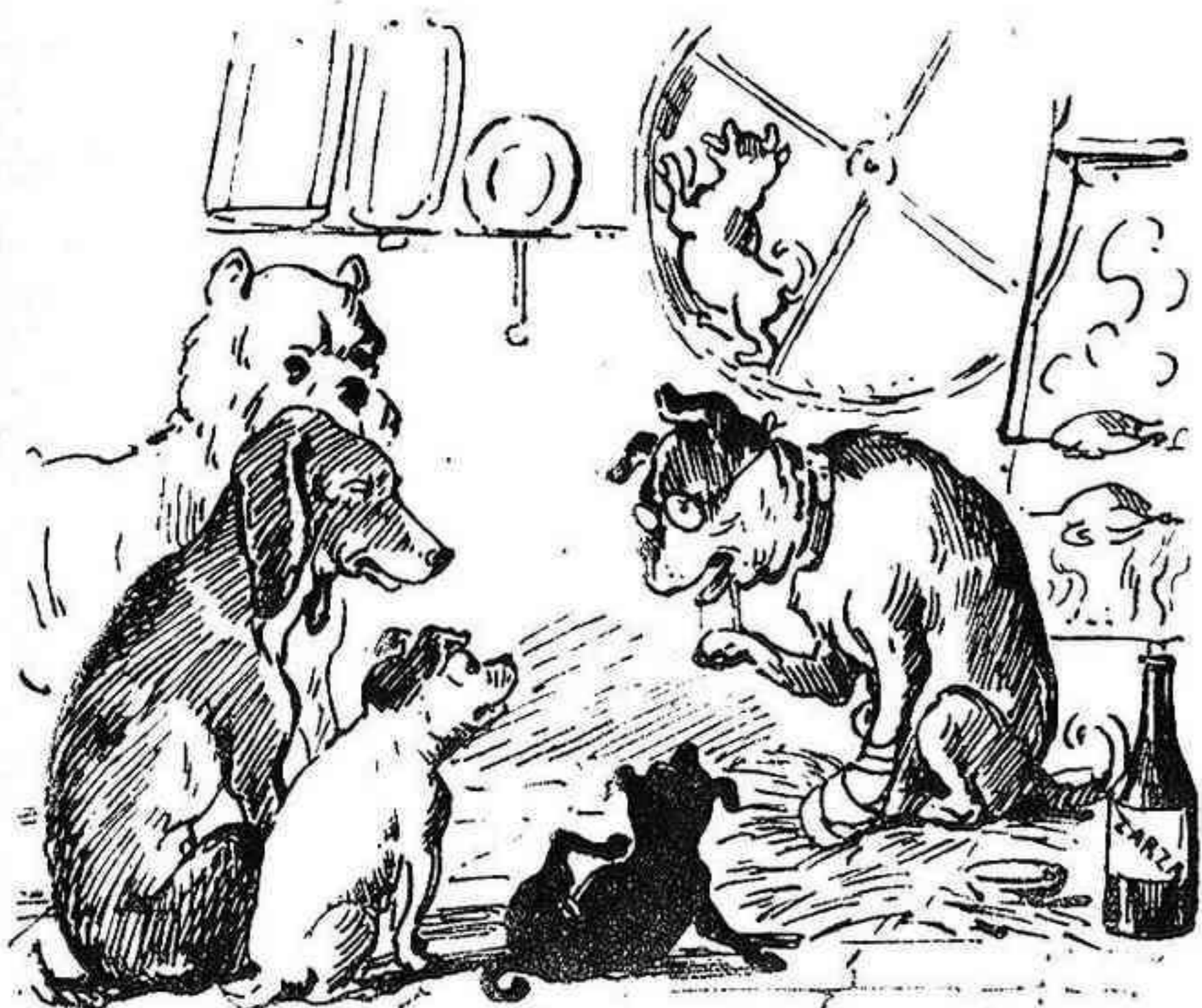
Si de aquesta escapo y no muero, ja farà bon sol quan tornin á atraparme.

Per una pobre viuda ab tres families.

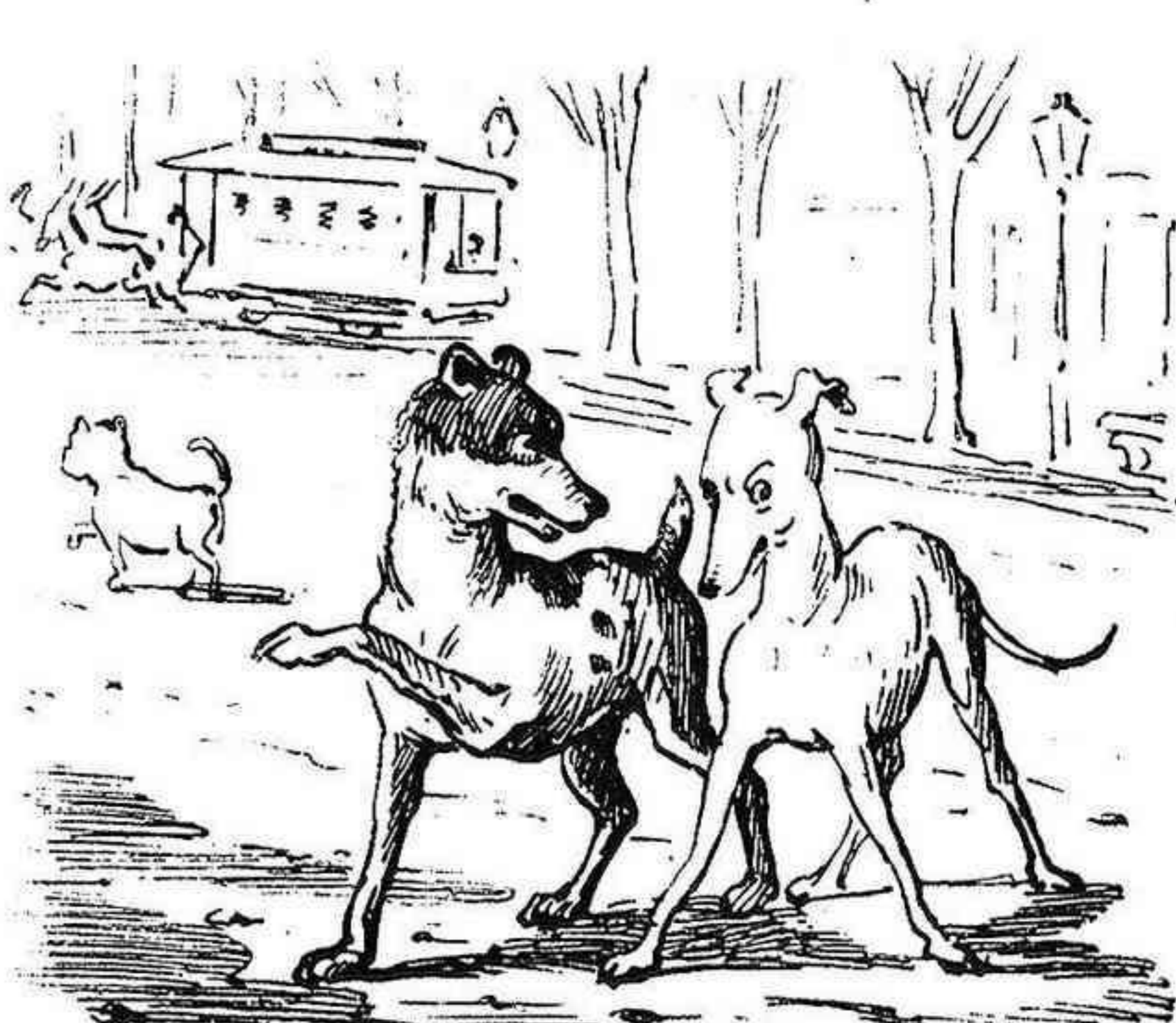
¡Alto! no val qu' estich en sagrat.

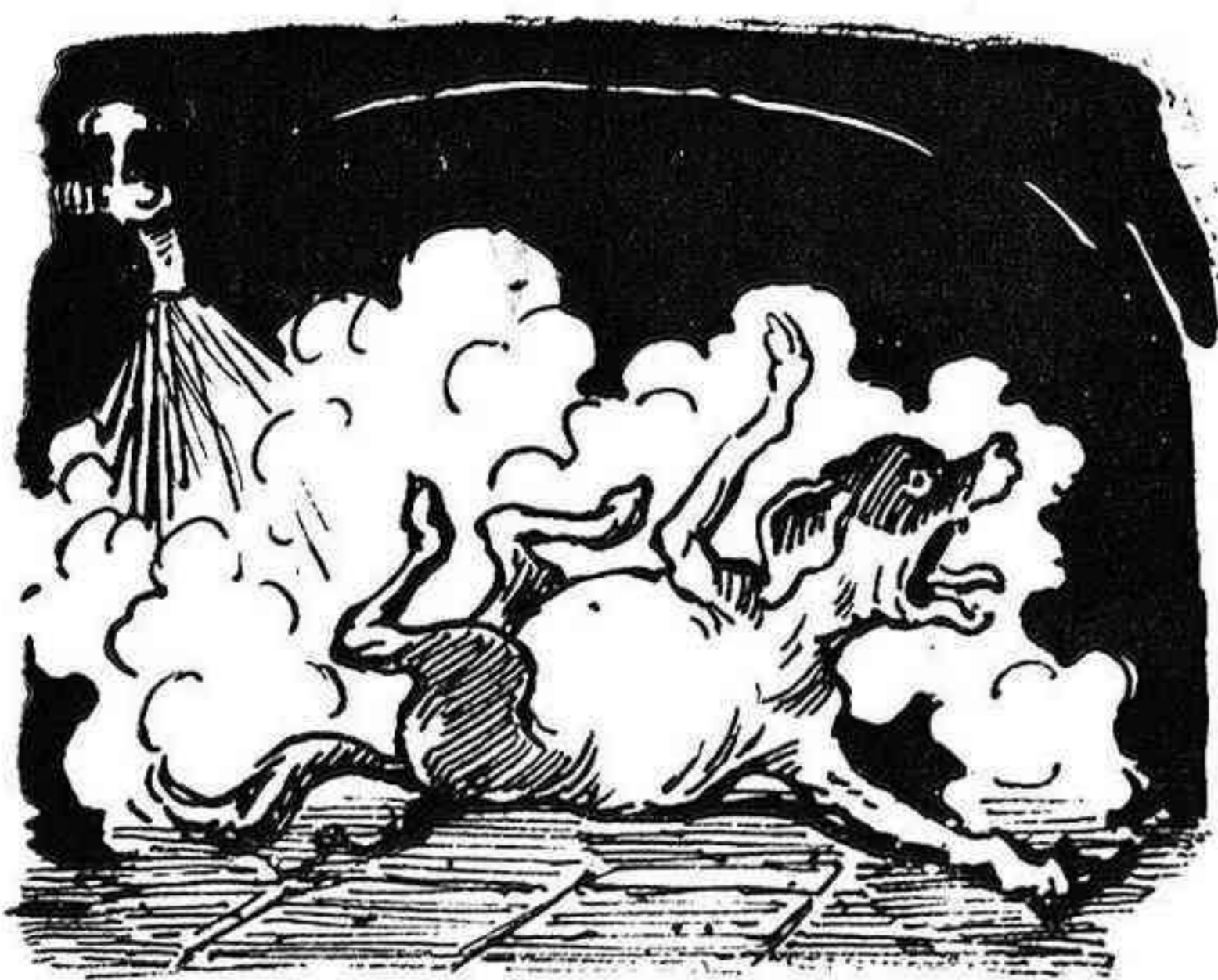
No sigueu dropos. Quan jo era jove bons tips de treballar m' havia fet al Falcó y á cal Beco.

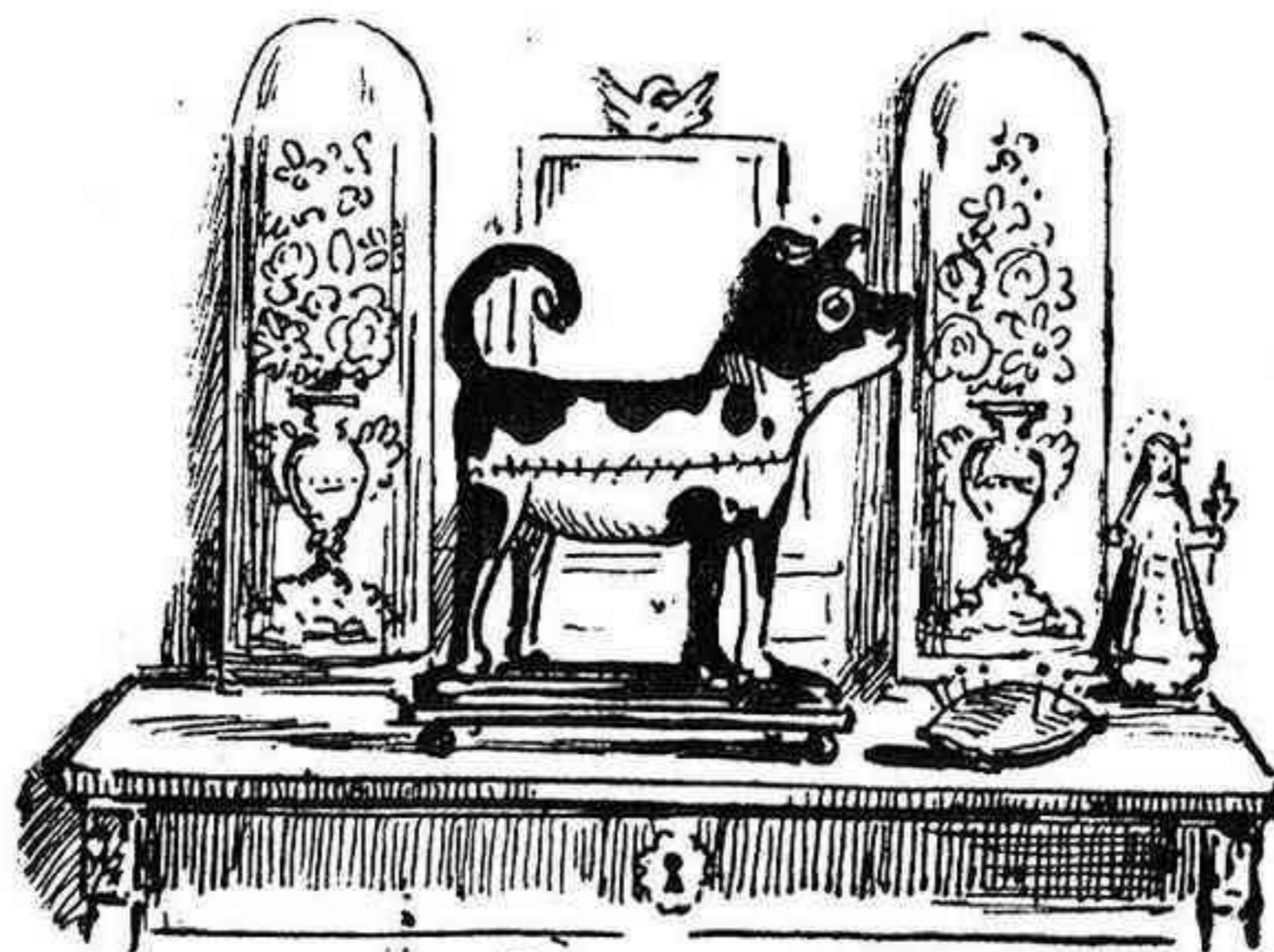
Jo no 'm moch de casa per més que tinga 'ls papers arreglats. Senyors: la tranquil·litat es mitja vida.

—Noy, francament, jo estich esparverat: aquí á Barcelona no 's viu.—Mira, vina á Gracia y ningú 't dirá res.

¡Ay! jo m' ofego!... ¡Vull fer testament! ¡Vull fer testament!

El Palomo de D.ª Remedios.—Recort y agraïment.

